

Izhaja trikrat na teden - šestih izdanih, in sicer: vsak torek, četrtek in soboto, zjutranje izdaje opoldne, večerno izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejema ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gld. 6-60
pol leta 6 . 60 3-30
četrť leta 3 . 40 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“. A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solski ulici in Jellersitz v Nunki ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje).

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

Neplačanih pisem ne sprejemlje ne uredništvo ne upravnistvo.

Oglaš in poslanice

se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 3-krat 6 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje drke po prostoru.

Naročnino in oglaš je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katere izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 poler stane vsesločno 1 gld. 80 kr. — Oglaš v „Slov. knjižnici“ se računja po 20 kr. petih vrstah.

Trgovsko in obrtno društvo.

VI.

Naša obrtnija dandanes in v prihodnosti.

(Dalje).

Ta naša preznamenita „Trgovsko-obrtna zadruga“ je dosegla že v prvih dveh letih neverjetno velike vspehe, na katere smemo biti goriški Slovenci v resnici ponosni. V okrožnici ravnateljstva z dne 20. novembra 1899. čitamo:

Že uspeh prvega odseka je bil nad vse sijajen, ker je „Trgovsko-obrtna zadruga“ s svojim oklicem od 28. oktobra 1898., vabeč občinstvo k pristopu v drugi odsek, povdarjala, da je zadruga tekom jednega leta dospela do 1659 deležev in 904 članov. V tem drugem svojem vabilu je poudarjala: Nabrana velika glavnica in misel vzajemnega podpiranja pa gotovo stori, da računamo, da smo zaupni in podjetni. S temi lastnostmi in večjo obratno glavnicu se lotimo lahko velike trgovine in velike obrti. Naravnih sil in zakladov imamo dovolj v deželi. Da jih izkoristimo, je treba nam glavnice, vstrajnosti in znanja. Nabirajmo z zaupnostjo, rabimo ga z vzajemnostjo. Čisti dobiček, ki ga skupi trgovsko-obrtna zadruga, pa naj služi v višji cilj, izšolati v deželi obrtni in trgovski stan. Od leta do leta se širijo obrtne in trgovske šole. Ljubljana, Gradec, Dunaj imajo že ugledne zavode, dobimo si jih tudi mi. Kolikor je na razpolago čistega prebitka zadruga, obrni se v vstanovitve obrtnih in trgovskih šol, v podpiranje učencev takih zavodov s tem, da se napravijo letne ustanove. To bodi najvišja naloga nabranega rezervnega zaklada „Trgovsko-obrtna zadruga“.

„Trgovsko-obrtna zadruga“ je storila tudi tekom drugega leta ogromen korak dalje in je štela koncem 1899. leta 1433 članov in 2790 deležev, ki predstavljajo lastnega podpisanega kapitala 1,674.000 K. — Hranilnih vlog je nabrala tekom prvih dveh odsekov 261.872 K, prometa je imela 2.761.796 kron*). — Te številke kažejo, s kako vnemo se je goriško ljudstvo po-

*) Številka so popravljena po stanju 31. dec. 1899. op. pis.

prijelo „Trgovsko-obrtno zadruga“ in kako je misel, obuditi trgovstvo in obrtništvo v deželi, izbudila ljudstvo ne glede na stan, k štedenju in nabiranju podjetne glavnice.

Ako „Trgovsko-obrtna zadruga“ napreduje v meri prvih dveh let, se je nadejati koncem petega leta okoli 7000 deležev ali nad 2 milijona kron lastne podpisane glavnice. Te številke same na sebi kažejo važnost „Trgovsko-obrtno zadruga“, nje moč in nje pomen za bodočnost. Vsak goriški domoljub je danes prepričan, da imamo boljše bodočnost pred seboj, ako dvignemo naš trgovski in obrtni stan v razmerju s pridelki in izdelki slovenskega dela dežele. Svota lastne glavnice, katero lahko v teku petih let dosežemo, ako se „Trgovsko-obrtna zadruga“ razvije, to je, da z veliko lastno glavnicu ustanovi v deželi večja trgovska in obrtna podjetja, katera nas store neodvisne od podjetij v tujih rokah. V naši deželi imamo veliko množino malih obrtnikov in trgovcev, kateri se ne morejo vspeti do pravega razvoja radi tega, ker manjka velike obrti, ker manjka velike trgovine, in je ta v rokah onih, ki nimajo nobene brige za napredek trgovskega in obrtnega stanu slovenskega dela dežele. Že s sedanjimi sredstvi, ko redno teden do tedna dohaja skoraj 4000 K vplačil, vstreza „Trgovsko-obrtna zadruga“ lahko zahtevam trgovskega in obrtnega stanu v tej meri, kakor je danes razvit. Namen „Trgovsko-obrtno zadruga“ pa seza višje, nima pred očmi le vsakdanje potrebe našega malega trgovca in obrtnika, marveč ima pred seboj bodočnost in razvoj malega obrtnika in trgovca v večjega podjetnika. Zato se „Trgovsko-obrtna zadruga“ ne zadovoljuje z razmerno visokim številom deležev, ki so danes podpisani, marveč dela na to, da se ti deleži dvignejo do take višine, da omogočijo izvršitev večjih podjetij. Ako doseže „Trgovsko-obrtna zadruga“ svoto 2.000.000 kron podpisane lastne glavnice, potem bode siljena iskati odjemalcev glavnic v večjih podjetjih, za katera „Trgovsko-obrtno pospeševalno društvo“ že danes pripravlja tla in naraščaj. — Nastopilo je v najnovejši dobi „Trgovsko in obrtno društvo“, katerega namen je: organizacija trgovskega in obrtnega stanu. Opiraje se na te dve društvi

in računa je na naraščanje deležev in članov, kakor tekom prvih dveh let, šteje „Trgovsko-obrtna zadruga“ na to, da postane najvažnejši član narodne naše gospodarske organizacije na Goriškem, katera nas mora vesti do zmage in gospodarskega nadvladja v deželi.

Vabimo torej vse stanove brez razlike, kakor s svojim vabilom od dne 7. oktobra 1897. k pristopu in nabiranju deležev. V prvi vrsti pa se obračamo na trgovce in obrtnike. Oni so pred vsemi poklicani, da agitujejo za „Trgovsko-obrtno zadruga“; kajti zadruga ima služiti v prvi vrsti podvigi trgovstva in obrtništva; v drugi vrsti podvigi gospodarskega stanja vseh stanov. Štejemo v naši deželi nad 2700 slovenskih trgovcev in obrtnikov. Ako vsi pristopijo k zadrugi, kakor bi bila dolžnost, in ako vsak nabere le še dva druga člana, potem zadruga dospé do svojega stavljenega smotra v bližnji bodočnosti.

Iz obeh gori omenjenih okrožnic je jasno, kako znamenite načrte goji naša „Trgovsko-obrtna zadruga“ za povzdigo trgovine in obrti v naši deželi. Da so ti načrti tudi izvršljivi, govoré dovolj glasno številke. Treba le še dobre volje, znanja in pogumne podjetnosti.

V popolnilo tej denarni zadrugi se je ustanovilo naše „Trgovsko in obrtno društvo za Goriško“. Naše društvo bo pripravljalo tla razvitku novih obrtnih itd., katere se potem uresničujejo z denarno pomočjo „Trgovsko-obrtno zadruga“. V vzajemnem delovanju zadruga in društva bo mogoče doseči najlepše vspehe za strokovno izobrazbo premnogih naših rokodelcev in obrtnikov, ki bodo vsposobljeni za učitelje na prepotrebni obrtnih šolah ali za voditelje večjih obrtnih podjetij itd.

Ko se je ustanovljalo naše „Trgovsko in obrtno društvo“, so se čuli glasovi nepoklicanih zabavljačev, češ: odkod na kratk tolika skrb nekaterih gospodov za napredek slovenske trgovine in obrti? Gori ponatisneni odlomki iz okrožnic „Trgovsko-obrtno zadruga“ pač dovolj jasno pričajo, da so imeli ustanovitelji tega denarnega zavoda pred očmi ves oni razvoj naše trgovine in obrti, kateri je program tudi našega društva. In prav tisti, ki so delovali za ustanovitev denarne zadruga, so dali življenje tudi našemu društvu. Tisti,

ki je sestavil pravila za prvo, je oče pravilom tudi za drugo. Tisti ljudje pa, ki so ostali hladni do kosti do „Trgovsko-obrtno zadruga“, so nasprotovali tudi našemu društvu. — Mi vidimo torej že od l. 1897. vedno na eni in isti strani veliko skrb za sistematično povzdigo naše trgovine in obrti. Že v tem času se je storilo marsikaj dobrega: večja naloga pa čaka zadruga in društvo v prihodnosti. Ako bo slovensko občinstvo poslušalo vabljuje in skoro mamljivo glasove teh dveh društev, tedaj smemo pričakovati prav vesel razvitek slovenske trgovine in obrti.

Pred vsem pa je naloga in celó dolžnost vseh naših trgovcev in obrtnikov v deželi, da so člani „Trgovsko-obrtno zadruga“ in ob enem našega društva. To variši! Pristopite vsi, ki ste v toliko ugodnem položaju, da lahko privarčite in naložite obrestonosno po kako krono na teden! Kolikor kron toliko deležev lahko podpišete!

Umeje se, da enake zadruga bo treba ustanoviti tudi drugod, n. pr. v Trstu in v Pulju.

Tako si mislimo pridobiti denarna sredstva za večja obrtna podjetja. — Umeje se, da ne izključujemo združniškega ali delniškega načina; narobe, tudi na ta način si bomo morali pomagati, kakor pač pokaže praktična potreba. O tem nekaj več pri posamičnih obrtnih in v trgovini z obrtnimi izdelki.

(Dalje pride).

Dopisi.

Iz goriškega okraja. (Še nekaj o volitvah 29. januarja). — Znani mesetar v črni sukni se je na dan volitve jako fletno obnašal. Ker ima sam premalo v glavi, si je moral na pomoč vzeti vinskega duha, — morda za ono krono, katero je dobil za mešetarijo — da je lepše napadal volice njemu nasprotne stranke. Kričal je na javnem trgu in v volilni dvorani: „Ta bo volil Staniča, zato ker nima možgan v glavi. Temu manjka v glavi!“ — in enako. Sam je pa svojo v kozarcu najeto pamet dobro čuval, saj je bil še celó v volilni dvorani pokrit sam med vsemi. Gotovo se je bal, da mu tisto malo pameti spuhiti iz glave. Obnašal se je sploh jako nedostojno in nerodno, prav kakor pravi pijanec. Še volilni komisiji je bil v

čez dvorišče skozi vrata in preko spuščenega mosta ter urno kakor veter bežal proč.

Vse ljudstvo je steklo čez most, in videli so ga hiteti naravnost po cesti naprej.

„Tremacoldo! Tremacoldo! konj je tvoj! saj si zmagal ti!“ Ali on v dir naprej, kakor da bi ga vrag nesel. Gledalci ne vedo, kaj bi mislili, ta pravi takó, uni drugače.

„On si najbrž misli, da je zgubil stavo, in sedaj beži, da bi ne moral plačati.“

„Pojdi, pojdi! Glumec ve pač bolje kot mi, da je to najboljši udarec, če se podere zamorca.“

„Torej, kaj more biti?“

„I, no! bo že kaka njegova zvijača. Kdo ve, kaj si je izmislil, da osramoti tega medveda, ki je mislil, da se mora on vstrašiti njegovega grdega obraza. Morda ga hoče na kak način osmešiti.“

„Kaj misliš, ali se vrne?“

„No, jaz bi rekel! Kaj meniš, da pusti tu svojega konja, ker vprašaš: ali se vrne?“

njegov strupeni pogled, se mu je približal in mu dejal zasmehljivo:

„Slišiš, dragi bratec, skoro da stava ne teče pod enakimi pogoji. Ti imaš močnejšega konja nego jaz, ljubček moj!“

„Res je, res!“ je zaklical nekdo izmed rediteljev. „Naj se pripelje drugi konj za Tremacolda, in njegov naj se odvede v hlev ter naj ostane tam, dokler sodniki ne izrečejo svoje sodbe.“ Bil je priveden krasen rujavec, tisti, katerega so bili vzeli Ottorinu. „Sedaj je stvar v redu“, je dejal glumec, ničesar ni ugovarjati. In oponašaje s smešnim kretanjem viteza, kateri pred spopadom poteguje doli železno krinko, si je pokrtil obraz z mrežo, in je zaklical, naj se dá znamenje.

Troblja je zatrobila, da se je slišalo po celem gradu. In zaslísal je njen glas tudi nekdo, na katerega tačas nobeden ni mislil razun glumca, kateremu je pri tistem znamenju začelo srce močno biti. Izzvani vojak je spodbodel konja, in v hipu je že bil pri tarči, katero je zadel v središče. Mej tem ko

so mu od vseh strani klicali: „Dobro, dobro!“ se je vrnil na prejšnje mesto, pognal zopet konja in nameril sulico v obraz zamorca, ter zopet izvrstno zadel. Gledalci so zopet odobraval in klicali: „Živio“. — „Sedaj je pa Tremacoldo na vrsti. Kje je Tremacoldo?“ — Nikjer ga ni bilo videti. Neki deček je držal za uzdo konja, namenjenega zanj, a njega ni bilo. „Tremacoldo! Tremacoldo!“ — Kam se je zgubil? Si je že zopet kako smešnico izmislil. — Saj sem rekel jaz, da on ni mislil resno staviti. A k sreči imamo še njegovega konja tu. — Tremacoldo! Tremacoldo!“

Toda nenadoma so ga zagledali, prihajal je kar skokoma doli po nekih stopnicah. Mahoma je skočil na konja, nameril sulico, stekel v dir proti zamorcu, zadel ga, zlomil kol, na katerem je stal, ter podrli vse skupaj na tla. Glumec, ali bolje rečeno, Lupo — naši bralci so menda še takó sami uganili, da je bil on — kateri oblečen natanko kakor Tremacoldo, z mrežo na obrazu, je bil takó izborne udaril, da je med gromkim odobravanjem obrnil konja, zdrljal

MARCO VISCONTI

ZGODOVINSKI ROMAN

✱

Italijanski napisal Tommaso Grossi.

(Dalje)

„Toda, prijatelj“, je zarohnel nad njim tisti, ki je bil izzvan, neki črni samec, kosmat in grd kakor strašilo, „ne misli, da jo takrat odneseš s kako svojo neumnostjo, kakor tam doli v Milanu ob času bojnih iger, ker tu ne dobiš čuka, katerega si dobil tam doli, zapomni si to!“

„Treba ti je bilo še praviti!“ je odgovoril šaljivec. „Iz soda se more točiti le tako vino, kakoršno je v njem. Kdo si bo domišljjal, da se dobi kri v repi, ali pa viteška vlnudnost pod oslovsko kožo?“

Vsi, razun divjaka, ki jo je bil skupil, so se smejali tej grozni zaušnici, a on, t. j. divjak, je izbulil oči in ga srepo pogledal. Šaljivec, ne mené se za

nadlego in je po svoji navadi marsikoga razžalil, ali primolčati so mu. Nekdo je bil opozorjen od drugega, ko mu je rekel, da nima možgan v glavi. Odgovoril mu je: „Ni mu vredno odgovarjati, saj ga vidite, kakšen je. Saj pravi pregovor, da se mora še seneni voz pijancu ogniti. Svetovati je onemu gospodu, naj bi se o takih prilikah spodobneje obnašal ali pa raje doma ostal, bi ne bil vsaj v spodtiko treznim ljudem. Dvo-niti je, da je ta mešetar pridobil ugleda in časti svojemu stanu. Čudno, da ga njegovi kolegi niso nič svarili in ga spravili ljudem spred oči.“

Volilec.

Neki drug volilec pa piše:

„Reven mož iz Vrtojbe, s šestimi otroci, je videl mešetarja v črni suknji za Coroninjo, segel je v žep po krono in mu jo pomolil pod nos rekoč: „Tu krono za mešetarijo“. On jo je vzel in shranil. Drugi so ga prosili, naj revežu krono vrne, pa se je le smejal. Imel ga je že grožno pod klobukom. Ne to so drugi možje revežu krono zložili in dali.“

O ekstravagancah tega gospoda smo imeli že več dopisov, pa smo jih vrgli v koš zaradi — stanu. Zaslužnja nimamo radi tega prav nikakega. Zato v bodoče ne bomo več tako obzirni. — Prav zanimiv je bil neki dopis o mokrih hlačah. Pa naj bo, kar je bilo — je bilo!

Iz goriske okolice. — (V odgovor „Gorici“ št. 16.) Prosim, naj mi oprostite gospodje okoli „Gorice“, da se ne upam takoj „pri-tresti“ 100 kron njim v naročje na samo njih častno izjavo in to posebno zdaj, ko smo na obeh strankah tako oprani, da na vse naše „častne“ besede nobeden nič ne da. Še rogali bi se rekoč: „Saj smo vendar izmolžili od „Sočana“ 100 kron prav po ceni!“ Želim torej prav srčno, da bi ostali vsi skupej v časti, namreč gospodje okoli „Gorice“, grof C. in jaz s svojo obljubo v preblagi namen.

Toda (kakor zgoraj rečeno) s tem pogo-jem, da le dve onih „toliko“ prič se upajo izjavo s prisego potrditi. — Koj na to sledijo krone po poštni nakaznici za „Šolski dom!“

Torej, le požurite se! Oni.

Iz Brd. — Volilni možje naše velike županije Kojško-Smartno-Kozana so volili vsi razun enega najprej Tonklija in potem Coroninjo. Oni so torej povečali število glasov, ki so se steli klerikalni stranki „Prim. Lista“. — Kdor pa pozna naše razmere in mišljenje naših veljakov, ve dobro, da smo po ogromni večini pristasi narodno-napredne „Sočine“ stranke, če tudi morda vsega ne odobrujemo, kar se je doslej storilo. Mi sami pripoznavamo, da je potreba tudi v „Sočini“ stranki nekoliko več enotnosti, več organizacije; ne izključujemo, da se je lahko marsikaj pogršilo — ali kje se ni? Naj se le pogleda, koliko so grešili tisti možaki, ki so se steli za „narodne voditelje“. Tu je treba dati na vago obe stranki, in videlo se bo, da so „Goričanski“ grehi tako težki, da so neodpuščljivi. — Naši veljaki so torej vedno pristasi napredne stranke — klerikali pa ne bomo nikdar! Zakaj so naši volilni možje volili drugače, je tudi znano. Bili so odločno za dr. Tumo, kateremu se ima grof C. zahvaliti za izvolitev, ker — ni kan-didoval. Naj ga „Goričani“ ne napadajo, hvaležni naj mu bodo, ker on ima za izvo-litev C. edino zaslug. Stranka pa je pri tej priliki šele prvič nestopila, dasi ni bila še organizovana: disciplina nas ni ve-zala. V prihodnje bo že drugače!

To sem hotel povedati, da nas ne bodo klerikalci steli v svojo gardo. Naša županija ima v celem okraju največ volilnih mož, namreč deset, zato je tudi ena najvažnejših v tem oziru. Da smo celi možje, to že še dokazemo! Nočemo, da bo naša velika žu-panija med nazadnjaki v deželi!

Z Dunaja, dne 25. febr. 1900. (Državni zbor, interpelacije in nujnostni predlogi glede stavke premogarjev; srednjeveški baron Gio-vanelli). — V četrtek so se zopet zbrali gospodje državni poslanci, da se posvetujejo, kako se bo dalje oralo v avstrijskem delu ogerske monarhije. Ne čudite se temu, ko pišem „ogerske monarhije“ — dejanski imajo Ogri največji vpliv na smer in tek države. Sedel sem na galeriji in premo-trival novo vlado. Dr. Körber ima obraz, ki je kakor bi bil predpisan za visokega birokrata. Njegov sosed na levi dr. Wittek je na prvi pogled tak, da se človeku zdi, da hoče biti drugi Welscherheimb, to je: minister za

vsako dobo, vsako situacijo in vsako vlado. Poleg njega sedi dr. Rezek z veselimi obra-zom; dunajske dame si o njem šepetajo, da je „fesch“, mlad je še, in to ni kar si bodi. Njegov sosed je baron Giovanelli mi-nister poljedelstva. Na zunanji eleganten, s posvetno pristrženimi brkami in z monoklom — na znotraj klerikalec od glave do pete in nazadnjak, o čemur podam tudi dokaze. Dr. Pientak zaključuje Körberjevo levice. Na desnici Körbrovi so Spens-Boden, dr. Böhm Bawerk (ki antisemitom, katerim sedi vis a vis, nič kaj ne ugaja, ker izgleda zelo ži-dovski), dr. Hartel in minister trgovine ba-ron Čall. Cela vlada kaže na zunanji pri da-našnji svoji „premijeri“, da misli saj deset let biti skupa... Vederemo!

Ko sem prostudiral tako vlado, sem šel nad poslance. Precej jih je; manjka jih pa tudi. Novoizvoljeni poslanci Grafinger Fran, Skene in Wasilko so položili obljubo. Grof Alfred Coronini, zastopnik goriske grofije, pa ni položil obljube, ker ni bil prisoten, saj jaz ga nisem videl. Lepo je začel Vas narodni zastopnik! Niti k sejam ne prihaja. Čemu ste ga izvolili? (Oprostite, mi ga ni smo. Morda še le pojde, bomo videli?! Ur.)

Prva seja je bila prav zanimiva. Poleg drugih stvari je bilo podanih 8 nujnih predlogov glede znižanja delavnika v premo-gokopih. Socijalni demokrati so prisli na dan kar z zakonom, ki je prav zanimiv. Obsega sedem točk. Glavna njihovna zahteva je 8 urni delavnik. — V drugi seji je pa na te predloge odgovarjal (recte: čital) poljedelski minister Giovanelli, izrazil se je prav v smislu premogarskih baronov. Dejal je: „kolikor se tudi zdi simpatična misel poklicu tako težavnemu in polnemu nevarnosti, kakor je premogokopov, skrajšati delavni čas, vendar se ne sme vzeti izpred oči ta važni moment, da je prospevanje podjetij jedna najvažnejši predpogoj blaginje delavstva! Lepo, prav dobro, gosp. minister, ali tu, pri teh podjetjih pa vendar ne morete zahtevati, da bi dela-vec gladu umri, dočim gospodar bogati od dne do dne.“

Domače in razne novice.

Poroka. — Poročil se je gosp. Ivan Košnik, suplent na c. kr. višji realki v Go-rici, z g.čno Angelo Vavkenovo iz Cerkelj na Kranjskem.

Smrtna kosa. — V nedeljo popoldne ob 4. uri je umrl g. Simon Rosanz, ci-vilni in vojaški krojaški mojster, po dolgi in mučni bolezni v starosti 65 let. Pogreb bo danes pop. ob 1½ na pokopališče v St. Andrežu. Pokojniku večni mir in pokoj, pre-ostalim pa naše sožalje!

Iz Pliskovce nam poročajo, da g. Ivan Burdian, doslej tamkajšnji učitelj, se je preselil v Šmihel pri Mozirju na Štajer-skem, kjer je dobil službo na ondodni jedno-razrednici. G. Burdian je bil na sploh pri-ljubljen kot učitelj, občinski tajnik in bil je tudi pravi narodnjak. Pliskovčani obžalujejo, da so ga izgubili.

Ker se naši učitelji in učiteljice pola-goma vedno bolj selijo iz dežele drugam, bi bil pač skrajni čas, da se jim pripomore pravim potom do zbojšanja plač, da osta-nejo doma, ker sicer utegnemo kmalu biti brez učiteljev!

„Goriška Čitalnica“ je sklenila svoje letošnje predpustne veselice z velikim plesom v kostumih in maskah. Udeležba je bila prav številna, le ozadja, ki živahnost do-polnjuje, je bilo tudi takrat premalo. — Došlo je odlično število dam (gospa in go-spodičen) v prav izbornu ukusnih kostumih; zastopane so bile najrazličnejše noše, domače in tuje, pa tudi fantazija je poslala na či-talniški parket nekaj prav dovršenih izdelkov. — Zabava je pričela ob 9½ s skupnim na-stopom kostumovanih dam; reditelja plesa gg. Konjedic Rudolf in Ivancič Milan sta aranžovala impozantno nastopno promenado. Živahnost je rasla od ure do ure. Četvorke sta vodila imenovana gospoda vsak po dve. — Tudi ta ples je dokazal, da se naše druš-veno življenje v Gorici čedalje veseleje raz-vija; od leta do leta nas je več, ki z dostojnim nastopom tudi ob takih prilikah dokazujemo, da se slovenski živelj v goriskem mestu bliža vsestranski nadvladi.... Taki elitni plesi v naši Čitalnici so najprimerniša prilika, da se kaže naša moč in naše socijalno stališče tudi tujim očem, ki po Prešernovo „sodijo le po zunanjem“. Zato pa naj naša Čitalnica tudi

nadalje zbira krog sebe vse najboljše slo-venske kroge, kakor doslej, kajti to zahteva od nas duh časa, ki bo še dolgo vladal....

Maskerada „Sokolova“ bo drevi ob 8½ v prostorih „Slovenske Čitalnice“. Ta sklepna veselica goriskih Slovencev se je v zadnjih letih jako priljubila, da je udeležba čedalje ogromnejša in vspeh vedno bolj si-jajen. Tudi drevi bodo vsi prestori natlačeni. Mask, kostumov, raznih skupin bo mnogo.

Vabilo je odbor razposiljal na vse strani; ako ga kdo ni dobil, ki bi se pa rad ude-ležil, naj si pridobi posebno vstopnico od katerega odbornika.

Mlad sleparček in tat. — Poročali smo o tatvini v Solkanu in rekli, da so ci-gani že v zaporu. — Vsa reč se je pa tako-le zasukala in pojasnila:

Tatvine niso izvršili cigani, marveč oni 15-letni kolarski učenec Jakob Saksida, doma iz Prvatiine. V torek 20. t. m. je bil sam doma. Polastila se ga je želja po gospo-darjevem blagu: ukradel je dva prstana, 2 para uhanov, brož in 15 glid. — Ko je čutil, da ljudje prihajajo, si je sam pribil čevlje v pod in se zvezal; padel je tudi na tla v „omedlevico“. Ko je prišla prva domov gospodinja, ga je našla „nezavestnega“ na tleh, rešila ga iz čudnega položaja ter ga „spravljala k sebi“, kar se jej je posrečilo šele ob 2. popoldne. Ko je „mogel govoriti“, je pripovedal o tatovih, ki so kradli in njega zvezali ter pribili k podu. Vsi so mu verjeli. — Čudno pa je bilo, da si je kmalu potem kupil v Gorici nov klobuk, srajco, čevlje in — tobaka za smotčice. Orožnik Franc Sorč (doma iz Bolca) ga je ostro prijel, kateremu je dečko pripoznal tatvino in sleparijo. Na-vihanega pobica je takoj odgnal v zapor. — Kdo bi rekel, da si 15-letni pobič tako iz-tuhta celo dogodbo o jako nenavadni tatvini...

Slikarica g.čna Henrika Šantel. — G.čna Šantlova, ki je član monakovskega društva umetnic ter je bila učenka na ta-mošnji slikarski šoli, je napravila o priliki svojega bivanja v Benetkah v preteklih treh mesecih v galeriji ondanšnje slikarske akade-mije dve cerkveni sliki. Prva, predstavljajoča „veselje angelov nad Devico Marijo“, je na-tančni posnetek (v do polovice zmanjšani meri) izvirne slike Padovanini-ja, v velikosti 133x80 cm; druga predstavljajoča sv. Ka-jetana, kateremu se prikaže sv. družina, je posneta v nespremenjeni meri po izvirniku imenitnega benetanskega slikarja Tiepolo-a in je za malenkost manjša od prve.

Obe sliki sta postavljeni na ogled v „Šolskem domu“ za nekoliko tednov; ogleda si jih lahko vsak, kdor se oglasi pri šolskem slugi. G.čna slikarica vabi torej sploh vse častitelje slikarske umetnosti, da bi si ogledali gori imenovani sliki.

S tem razstavljanjem pa se namerava tudi predstaviti gg. cerkvenim predstojnikom kot domača, akademično izučena slikarica, pripravljena sprejemati naročila v stroki cerkvenega slikarstva, bodisi samostalnih, bodisi po imenitnih mojstrih v velikomestnih galerijah posnetih izdelkov.

Ker je prepričana, da so zlasti v slo-venskem delu naše dežele one cerkve, ki niso bile deležne kakega grajskega po-kroviteljstva, jako revne glede slikarskih okra-sov, in da so se one slike, ki se v njih na-hajajo, dostikrat izdelki jako primitivnih umetnikov, misli, da ne stori s tem neumest-nega koraka, ako stavi č. gospodom cerkve-nim predstojnikom svoje slikarsko zmožnost na razpolago. Ker se ravno odpravlja na Dunaj, kjer se misli muditi nekoliko mesecev, mogla bi tudi pri tej priliki izdelati kak posnetek v ondodni c. k. galeriji slik.

Toliko posnemamo iz njenega nam poslanega vabila. Kar se tiče slik, so nam zadržili gospodje, ki poznajo slikarsko umet-nost, da sta sliki prav lepi ter mojsterski dovršeni, kar g.čno slikarico pač najbolje priporoča.

Obsodba Grčevega županovanja. — V zadnjem „Prim. Listu“ čitamo v dopisu iz Oseka, torej iz kraja, ki spada pod šem-pasko županijo, da so se razmere tam močno spremenile, odkar ni več g. Faganel na žu-panskem stolu. Omenja ples v Ozeljanu, o katerem smo že govorili, zopet ples v Šem-pasu, ter pravi: „G. Faganel je bil osem let župan, pa le dvakrat je bil ples in še takrat brez dovoljenja. Mnogi se že kesajo, da niso volili postene Faganelove stranke.“ In dalje: „Kaj pa s policijskimi urami? Pred kratkim sem šel po polnoči mimo Šempaskih gostilnic, v eni so se še pacili in igrali. Tudi policijske ure so sle tedaj po Vipavi!“

Nasim p. n. čitateljem je znano iz raznih dopisov in vestij v listu, kaj se godi po šempaski županiji, odkar je prišla tam na krmilo takozvana „Grčeva stranka“, to je stranka župnika-župana Grčev pritožeb, ki so prihajale nam o Grčevi stranki, je prišla sedaj pritožba tudi v „Prim. List“, kar pač zadostno obsoja Grčo, ki stoji na čelu gospodujoči stranki! Ta Grčeva stranka je bila napravila zlasti za časa občinskih vo-litev mnogo prepira med občani ter je ti-rala dva moža Faganelove stranke celo pred sodnijo, dolžne jih kupovanja glasov, ali je pošteno pogorela pri obravnavi!

Dozdeva se nam, da se kmalu naveli-čajo Šempasci Grčevega gospodarstva, ker proti njegovi stranki in proti njemu prihaja na dan vedno več ogorčenih glasov! — Ta Grča pa je še vedno deželni poslanec, ki prav pridno obira našo stranko in dr. Tumo, ki se je bil predzrnil lansko leto tudi pod-pisati listi zloglasni poziv na dr. Tumo, s katerim so ga podili iz deželnega odbora. — Ali kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. Grčevo slavo v kratkem odnese veter čez šempasko polje, in ne povrne se več; ne bo imel več v rokah županskega žezla pa tudi dež. poslanec ne bo več. Porok za to so nam glasovi, ki prihajajo od ondod. Potem pa bo lahko premišljeval, kaj je temu vzrok, da tako hitro vse mine na svetu.

Iz Renč v Gorico — 3 dni. — Va-bilo k veselici „Slov. Čit.“ v Renčah je bilo na nekega gospoda, ki je sploh znana oseba v Gorici, odposlano dne 10. t. m. in je do-spelo v Gorico tudi res še isti dan, kakor kaže poštni pečat. Poleg tega pečata pa je utišnen še drugi z datumom 12. Zakaj, kdo to ugame? Dostavljeno pa je bilo naslov-ljencu dne 13. t. m. ob 8. uri zjutraj, torej je prejel po krivdi goriske pošte vabilo na ples 11. t. m. dva dni po plesu. Lepa je ta!

Obrazložitve proti „Corrieru“ se je vršila včeraj na Dunaju pred porotniki. Kakor poročajo brzojavci, sta se stranki sporazumeli!

Mestne doklade na vžitino so dale „Gor.“ tudi povod za uprav rokovnjake napade.... Odgovorimo jej po zasluženju prihodnjic. Čitatelji bodo videli: s kakosnimi lopovščinami se nam je boriti.

Listneca. — „Prijetelju“ v Kob. Kotu: Klepetac o frazeologiji je dobil že dovolj odgovora. Pustite ga, saj revež ne ve več, kaj govori. — „Radovednež“ v hribih: „Zakaj so hodile punčke v Kobarij in Tolmin k spovedi?“ hočete vedeti? Poprašajte koga v tistih krajih. Vam že pove; potu boste umeli skrb za krščansko devštvo. — Dop. z Vipavskega: O epizodi znane mešetarja v črni suknji na dvorišču gostilne „pri Lizi“ nam je bilo že takrat sporočeno, pa smo vrgli v koš. Saj to ni nič nenavadnega! Vendar je on uzoren katoliški duhovnik, mi smo pa v peklu obsojeni liberalci! — Neznaneu „Goričanu“: Dogodek v Kartarinijevi gostilni z Budinom je bil tak, kakor smo namignili. Vse priče so še žive. Ako je bil B. v takem stanju, da drugi dan ni nič več vedel, toliko bolj je zanj z ene strani. Mi smo dogodek omenili le zato, ker je bil v zvezi s pravdo na Dunaju!

Razgled po svetu.

Deželni zbori bodo sklicani, kakor poročajo nekateri listi, na dan 22. marca ter bodo zborovali do srede maja.

K položaju. — Glede na nastopni govor ministerskega predsednika, kateri smo omenili zadnjič, pravi „Slov. Nar.“ med drugim:

„Ministerski predsednik je razglasil naložbo, da se narodnostno vprašanje ne more in ne sme nakrat za celo državo rešiti, nego da se mora rešiti najprej za Češko in za Moravsko, v ostalih deželah, kjer so razmere še veliko neznane, pa naj ostane tudi še v naprej vse lepo pri starem.“

S tem se je vlada postavila popolnoma na stališče nemških strank. Nemci soglašajo z vlado, da naj se narodnostno vprašanje reši samo za Češko in za Moravsko, kjer se nemška hegemonija tudi s silo ne da vzdržati, ostane pa naj nerešeno tam, koder ta nemška hegemonija še ni v nevarnosti. Tako so Nemci vedno postopali. Ko na Ogerskem svoje prevlade niso mogli več vzdržati, so sklenili z Madžari premirje, misleč, da potem druge narode brez težav zadušijo. Ker se jim to ni posrečilo, sklenili so separaten mir s Poljaki, in ker se ni slo, ga hočejo skleniti zdaj še s Čehi, misleč, da z nami Slovenci potem kmalu pometejo. Vlada je to nemško stališče akceptirala in s tega pristranskega interesom države nasprotujočega stališča razglasila, da narodnostnega vprašanja za naše kraje sedaj ne urediti.

V tej izjavi ne vidimo drugega, kakor naznanilo, da se hoče slovenski narod vzdržati v sedanji sužnosti, da hoče vlada preko njega preiti na dnevi red. Mi smo že mnogokrat pojasnili, kako usodnega pomena je separatna sprava mej Nemci in Čehi za nas Slovence in ne zdi se nam potrebno, da to ponavljamo. Izza vsega, kar se godi, je jasno videti, da se tudi češki ljudski zastopniki ne protivijo taki rešitvi narodnostnega vprašanja, kakršno namerava vlada, da smo torej povsem zapušteni.

Zastopniki slovenskega naroda, ki so zdaj tri leta tlako delali vladi in desnici ter se obežali raznim strankam na suknjo, niso niti tega mogli preprečiti, kar so sami proglasili, da bi bilo za naš narod prava katastrofa. Nihče ne bo preiskoval, so-li storili svojo dolžnost ali ne, nihče ne bo vpraševal, če so bile razmere močnejše kakor oni, ali pa so poslanci zanemarili svojo dolžnost. Poslance se sodi po vspehih. Samo po vspehih se meri delavnost in zmožnost poslancev. Naši poslanci pa niso dosegli nikakega vspeha, niti tega nas niso ubranili, kar so spoznavali za največjo nesrečo, ki nas more zadeti. V tem tiči dokaz, da niso sposobni, zastopati koristi slovenskega ljudstva, in dokaz, da so jih slabo zastopali. Če se vladi posreči, izvršiti svoj namen in urediti narodnostno vprašanje samo za Češko in Moravsko, odgovorni bodo za to našo nesrečo v prvi vrsti poslanci, in tedaj se bo nad slovenskim narodom masčevalo, da je izbral za svoje zastopnike večinoma klerikalce.“

Oglasil se je tudi „Glos Narodu“, poljski list, ki pravi, da Jugoslovani sme pozabljati, da ravnopravnost za nas je le na papirju, da pri nas vladajo le Lahi, in ker se nam tako godi, smo vredni podpore severnih bratov. O Lahih pravi:

„Dokazano je, da so Lahi irredentisti, da po svoji Lega nazionale delujejo na ločenje južnih provincij od Avstrije, da so celo smrtni sovražniki celokupnosti monarhije, a vendar državniški gledajo delovanje irredente skozi prste, a ne trpijo lojalnosti Slovencev iz tega jedinega vzroka, ker so ti Slovenci in Hrvatje Slovani. V očeh Nemca je največji sovražnik nemštva Slovan. Do vsake narodnosti imel bo Nemec simpatije, celo do hudice, samo do Slovana nikdar! Zaradi tega so Avstriji prepustili Slovana v plen Lahom, Madžarom in Židom, a v Bosni Turkom.“

Avstrija je na razpotju. Slovanski narodi zahtevajo ravnopravnosti v dejanjih. Boj so začeli Čehi. Upalo se je, da tudi Poljaki v imenu vzajemnosti ter na korist ukupnosti podprejo slovanske narode v njih naporih.

Dalje očita „Glos Narodu“ poljskemu „kolu“, da ne vrši svoje dolžnosti do jugoslovanskih bratov, da nočejo čuti svaril teh poslednjih, da Poljaki radi ruskega vprašanja ne smejo pozabiti svojih lastnih bratov v Šleziji in Bukovini.

To je gotovo zanimiv pojav v poljskem novinstvu zlasti v zadnjem delu. Dočim nekateri Poljaki trde se vedno, da oni so le Poljaki ter ne Slovani, vstaja druga struja, katera gori za slovansko vzajemnost. Tak pojav za to je gori naveden.

Iz državnega zbora. — Dr. Straucher in tovariši so interpelovali ministra za pravosodje in notranje posle, kaj misli storiti v svrhu, da se dobi mladoletna Mihalina Araten, mozaikega veroizpovedanja, hči Izraela Aratena v Krakovu, katera je od 30. dec. l. l. izginila iz očetove hiše ter je bila vsprejeta v samostan nun Felicijank v Krakovu. Od tistega časa drže deklico proti volji očeta in postavnih zastopnikov v samostanu, in niti očetu ni dovoljeno, govoriti z njo. Zadnja poročila trdijo celo, da je deklica izginila iz samostana, ali nikdo ne ve kam!

Za postarje, upravitelje in pismonoše so vprašali poslanci Kaiser in dr., kedaj da se izvrši preosnova pošt po deželi tako, da dobi postarji in upravitelji primerno odškodnino za ustavljeno dostavnino; ali misli vlada zadostno pomnožiti število pismonoš in poštinih uradov; ali name-rava vlada dati veliki odgovornosti in trudu ter nevarnostim v poštini službi primerno plačilo ter službeno stalnost, in ali misli pismonoše na deželi uvrstiti v kategorijo definitivnih državnih uslužbencev?

Poslanca dr. Laginja in Spinčič sta interpelovala ministerskega predsednika kot voditelja ministerstva za notranje posle, kaj da misli ukreniti, da se občinski zastop v Opertlju v Istri takoj konstituirajo, kar bi se bilo moralo že zdavnaj zgoditi, ker vsa reč je bila rešena od najvišje upravne sod-nije že dne 17. jun. l. l.; sedaj pa upravlja občino nepostavno poseben odsek.

Izvoz konj iz Ogerske v Afriko je bil predmet interpelaciji Wolfa in tovarišev. Vprašali so vlado, če jej je kaj znano, da hodijo angleški agentje po Ogerskem ter nakupavajo konje otividno za vojno v južni Afriki. Kako se to sklada z nevtrali-teto? S tem so kršene mednarodne pogodbe, kar utegne najslabše uplivati na trgovinske zveze z južnoamerikskimi državami, celo do bojkota bi lahko prišlo.

Tudi o onih čeških rezervistih, katere je zadela tako huda kazen, ker so se oglasili z „zde“ namesto s „hier“, je bilo govora v drž. zboru. Dr. Pražak je stavil interpelacijo, da naj vlada preskubi, da se predložijo preiskovalni in sodnijski akti glede na obsodbe teh rezervistov državnemu zboru; vlada naj predloži predlogo po modernih načelih za uravnavo vojaškega kazenskega po-stopanja ter vojaškega kaz. zakona.

Volilno gibanje v Trstu. — Glede na bodoče obinske volitve je pričelo živahno volilno gibanje med tržaskimi Slovenci. Italijani so delali po svoje ter izpuščali volilce-Slovence. Potom slovenskih odvetnikov je bilo vloženih 500 reklamacij; veselo znamenje je, da v okolici je bilo nenavadno zanimanje za reklamovanje. V mestu, kjer vlada laški terorizem, ni bilo tako, ker marsikdo izmed Slovencev se je zbal iz tega ali onega vzroka. „Edinost“ pravi, da v mestu je izpuščenih kakih 500!!

Državni zbor. — V včerajšnji seji, ki je pričela pop. ob 3. uri, je svaril predsednik Fuchs zbornico pred ponovitvijo skandalov, kakršni so bili v zadnji seji. Taki slučaji bi utegnili spraviti usodo parlamentarizma v Avstriji v skrajno neugoden položaj. Zeller

je zahteval, da se takoj razgovarja glede na nujnostne predloge o stavljanju premogarjev, ker pa je bilo odklonjeno. Na dnevnem redu je bila debata o kontingentu novincev. Horica je izjavil, da Čehi niso proti vojski; da je nespametno, kakor je trdil Türk, da mora biti nemščina vojskine jezik; njegova stranka bo glasovala proti kontingentu novincev iz raznih vzrokov gledé na znane dogodke in ker se hoče uvesti nekoje intencije v vojsko!

Po tej debati se je začelo razpravljati o premogarskih stvarkah.

Ministerski predsednik Körber je po-pravil zadnji Giovanellijev govor v toliko, da je rekel: vlada se bo udeleževala v obli-meri pri delih komisije, kateri bo poverjeno proučenje premogarskega vprašanja; skrbela bo, da se pospeši rešitev na vsaki mogoči način!

Vojna v južni Afriki. — Iz Paarde-berga poročajo o Cronjeju, da s svojimi vo-jaki nima drugega prostora nego strugo reke Moder, t. j. vdolbino, ki je dolga kake 2 milj. Tam so Buri v dobrem zavetju; trdi se, da imajo tudi dosti živil. Tje so se za-tekli pa radi tega, ker Angleži so vžgali tabor Burov, da niso mogli biti več v njem. Iz drugega vira se čuje, da položaj burskega generala Cronjeja je obupen, ker angleško topništvo vlada nad hribovjem, ki gre kvišku od reke. Ta vrh je velikanske strategične važnosti. Cronje je baje pripravljen udati se, ali mlajši Buri tega ne dopuste. Buri so celo v soboto napadli prednje straže Angležev, ali z izgubami. — Iz Oranija so poslali v slednjem hipu na bojišče vse za vojno po-rabne može, položaj Cronjejev je obupen, general Botha pa je brzojavil iz Celonsa v Pretorijo, da je burska vojska obnemogla, da treba pomoči ali pa prositi za mir!

Rusija ostane nevtralna. Car je odgo-voril na predlog vojnega ministra, naj bi Rusija porabila vojno v južni Afriki v svoj prid ter zasedla Herat, da hoče vzdržati nevtralnost, čeprav simpatizuje z Buri.

Buri so se odtegnili po večini od La-dysmitha ter gredo na pomoč Cronjeju. — Buller je bil zopet ob Tugeli napadel bur-ski poziciji Ernel in Middleburg, ali je bil odbit z izgubami. — Severno od Kimberleya so se utrdili Buri pri Tourteen-Streams. — Ob Tugeli in v Zulu-deželi drže Buri trdno svoje pozicije.

Iz Bruselja poročajo, da Cronje je osvo-bojen. Botha in Schalk-Burger sta mu neki prišla na pomoč pravočasno, sta napadla An-gleže ter jih porazila. Cronje se je z njima združil. Podrobnostij še ne vemo.

Resnicoljubnost, kje si? — Prof. Masaryk in urednik dr. Herben sta bila ob-sojena k denarni kazni ozir. zaporu, prvi zato, ker je napisal brošuro o reviziji po-lenskega procesa, drugi zato, ker jo je za-ložil. O tem so poročali tudi naši listi, ne sicer brez pomot; molče pa, da je bil ob-sojen urednik antisemitskega dunajskega lista „Deutsches Volksblatt“, ker je dolžil žida M. Kurzweila, da je sokrivec polenskega umora. Kurzweila hočejo na vsak način spravi-ti v proces, ker sicer jim z „ritualnim umorom“ ne gre prav gladko. Kurzweil je tožil, sodno se je dokazalo, da ni v zvezi z umorom — no, kljub temu smo uverjeni, da se zakotna nepoštena gonja še ne ustavi.

Kdor drugim ne privoščil ravnopravnosti, je sam ni vreden. — Poslednja številka (4. in 5.) „Glasa“, združene sloven-ske in srbo-hrvaške mladine, prinaša notico, da so slovenski in hrvaški poslanci v „Slo-vanski krščansko-narodni zvezi“ odklonili Rusinom podporo za predlog, s katerim zahtevajo, da se odpravijo v Galiciji jezikovne naredbe, ki priznavajo le poljščini veljavo v javnem življenju.

Naši listi molče o tem, da ljudstvo verjame, kako se poslanci bore za „narodno ravnopravnost in krščanstvo“. Pride pa čas, ko se i našim ljudem odpro oči, dasi jih sedaj slepe od vseh strani.

Luchenl. — Pred kratkim sta bila usla dva obsojenca iz jetnišnice, v kateri je zaprt Luchenl. Radi tega so poostri postopanje nasproti vsem jetnikom, in tudi proti Lu-cheniju, kateremu je bilo dosojeno, da do-biva berila le enkrat na teden. Vsled tega se je razsrdil Luchenl ter hotel parkrat go-voriti z ravnateljem. Pri drugem pogovoru, ko je zagotovil ravnatelj, da ostane vse tako, kakor je določil, je bil napaden od Luche-nija, ki je imel neko orodje v rokah. Prihi-teli so hitro stražniki, ki so izvlekli ravnatelja iz rok Luchenijevih. Luchenija so vložili v

temnico, odkoder pride pred sodnijo. Obsojen bo v hudo ječo.

Volilna preosnova za mesto Dunaj. — Nizjeavstrijski dež. odbor je končal svojo nalogo sprejel je predlog o volilni preosnovi za dunajsko mesto, katera je tako priko-rjena, da vsled nje ima dr. Lueger zagotov-ljeno večino v mestnem zastopu še za dolgo vrsto let ter z njim kršč. socialisti. Preosnova dobi najbrže tudi cesarsko potrjenje. — So-cijalni demokratje so radi tega že demon-strovali v številu 5000. Redarstvo sele je storilo konec demonstracijam.

Kaznotero. — Nadškofom v Zadru bo imenovan najbrže dominikanec p. Jordan Zaninović v Spljetu. — Realni zakon, ka-teri je vsprejel kranjski dež. zbor, da se imajo uvesti na realkah na Kranjskem slo-venске paralele ter se ima poučevati hrva-ščina obligatno in rusčina privatno, ni dobil cesarskega potrjenja! — Položaj premogarjev je na sploh nespremenjen. Rešitve pričaku-jejo od drž. zbora, ali od tam pride težko, zlasti če upoštevamo govor ministra Giova-nellija! — Rusko finančno ministerstvo je položilo pri angleški banki v Londonu svoto 500.000 Lat. v pokritje angleško-perzijskega posojila! — V soboto so našli v praznem vagonu za premog v Sežani dva novorojena živa otroka; vlak je pripeljal iz Ljubljane. — Rezervist Kalivoda, katerega so obsodili nedavno, kakor smo poročali, radi „zde“ na 18 mesecev, je znorel! Zopet jedna žrtva več na oltarju militaristične neznosnosti. — Češki poslanec dr. Herold namerava odložiti mandat radi bolehnosti.

K naši kulturi.

(Beleške.)

Sicer bi sledeče spadalo bolj mej po-litiški del, ali uvrstil sem mej te-le beleške. Zekaj? Je pač lep pris

Najceneje.

Samo gospodje vdobe: 1 zbirko 120 senzacionalnih, jako interesantnih fotografij in novo zbirko prekomorskih posebnosti, imajočo 16 barvanih slik posetne oblike. Ti dve zbirki staneti proti naprej vposlanin zneskom le dve kroni (tudi v znamkah). Nadalje: 1 zbirka, obsegajoča 12 Cabinet fotografij, točni naravni posnetki, stane 9 kron. Porzetje 60 vinarjev več. Najceneja razpošiljatelj:

Ignac Kann, Dunaj II.,
Jägerstrasse 26.

V Žagi pri Bovcu

je na prodaj, ali v najem

velika hiša

z dvema nadstropji

in pritličjem, primernim za prodajalnice jestvin in krmo, s kletjo, hišico za hišnega oskrbnika, hlevom in sadnim vrtnom; razun tega še gozd in mnogo travnikov.

Ponudbe naj se blagovolijo pošiljati na nastov: »Kupnina« na upravništvo »Soče«.

100 do 300 gl. mesečno lahko zaslužijo osebe vseh stanov in vseh krajev s prodajo zakonito dovoljenih drž. papirjev in srečk, a da ni potrebna glavica in nikakoli nevarnost. Ponudbe pod Ludwig Osterreicher, VIII Deutsche gasse 8 Budapest. 101

Lepa priložnost

za trgovca na najlepšem prostoru v Gorici se ponuja. Dobi proti kavciji na razpolago raznovrstnega blaga za možke obleke. — Zaslugek je lahko prav lep. Prost je vseh stroškov. Prednost imajo krojači, ki v prostem času dobe tudi delo in zaslužek. — Več pri upravništvu »Soče«.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 3.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka
E. Riessner, v Nunski ulici 3,
(nasproti nunski cerkvi)

priporoča preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lasno izdelovalnico umetnih cvetlic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške potrebe, voščeno sveče itd. vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo tiskarno črk na perilo. (P. cl.)

Gospodje se sprejemajo na hrano
v slovenske družini.

Kje, pove upravništvo.

Odda se v najem ali na prodaj
veliko posestvo v Solkanu.

obsegajoče
hišo z vrtnom ob cesti, dve veliki brajdi z novimi nasadi ter obširno njivo. Hiša je na jako lepem kraju, primernem za gostilno ali trgovino.
Naslov pove naše upravništvo.

Resna ženitev!! Slovenki posestnik v gorški okolici z okroglo glavico 50 tisoč kron, 60 let star, krepke in prijazne zunanosti, želi poročiti pridno ter uzorno 30-40 letno gospodino ali vdovo z doto 4 do 8 tisoč kron. Le resne ponudbe naj se blagovolijo pošiljati na naslov: »Resna ženitev« na upravništvo »Soče«.

Poštna odpraviteljica

izvežbana ter vešča slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, išče službe.
Naslov pove naše upravništvo.

Izšel je za leto 1900.

Kazipot in koledar po Primorskem

z natančnimi podatki

vseh krajev, uradov, trgovcev, obrtnikov itd. itd.

Vdobiya se

v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček v Gorici.

Cena: mehko vezan 80 kr., trdo vezan fl. 1.20

Novoporočenci pozor!

Štejen si v čast naznanjati slavnemu občinstvu, da sem razširil trgovino pohištva v ulici Viturini, glavni vhod v gosposki ulici.

Anton Breščak

v Gorici, gosposka ulica 14, blizu lekarne Gironeolijeve.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo za vsaki stan. Pohištvo je po najmodernejših slogih, posebno spalne jedilne in posetne sobe so po Nemškem slogu odlikovanih Črntogorjeh delavnic v ulici Ponte nuovo in via Leon, katere so lepše in ukusneje izdelane in ceneje od Dunajskih in Budapeštanskih tovarn. Ostalo pohištvo je od prvih mizarov mojstrov.

Sprejema se naročila in izdeluje po izbiri obrisa, najceneje in v najkrajšem času.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mizice, različna obešala, preproge za okna i. t. d. Različne stolice iz trsa in celulojda, posebno za jedilno sobo. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbero ter razne tapetarije.

Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času.

Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi
ima najelegantnejše
sobe, na katere se
še posebej opo-
zarja!

Odlikovani fotografski atelier

A. Jerkič,

Gorica, Gosposka ulica šte. 7, v hiši

»Goriške ljudske posojilnice«.

edini zalagatelj c. kr. avstrijske državno-uradniške zveze za Goriško, sprejema vsa v fotografsko stroko spadajoča dela.

Novi, velikomestno urejeni atelier
odgovarja vsem modernim zahtevam v tej stroki.

P. n. gg. državni uradniki in njihovi družinski člani dobé pri obstoječih cenah 15% rabat.

Se toplo priporoča z odličnim spoštovanjem udani

ANTON JERKIČ.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8.
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal
matinskih in
isterskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerno. Postrežba poštena.

Naznanilo.

Podpisani dovoljujem si naznanjati gg. gostilničarjem, odjemalcem piva, ter slavnemu občinstvu iz mesta in dežele sploh, da otvorim s 1. marcom t. l. dve podružni zalogi piva in sicer:

v Gorici na Kornu na kancu ulice Ascoli šte. 25
(v hiši gostilničarja J. Giuffarina)

pod vodstvom gospoda Ferdinanda Žagarja in:

na Goričici pri »Rebku«

pod vodstvom gosp. Franca Furlan-a, gostilničarja in posestnika.

V upanju, da s tem vstrežem čast, gg. odjemalcem iz hribov ter onim iz gornje vipavske doline, ter z ozirom, da vsled povečanja in prenovljenja vrhniške pivovarne, ista izdeluje povsem izborno in dobro pivo — za kar je bila tvrdka v teku tega meseca odlikovana z častno diplomom in zlato svetiljo na rimski in brusselski razstavi — se za blagohotna naročila toplo priporočam

Josip Rovani,

glavni zastopnik in zalagatelj prve kranjske eksportne pivovarne na p. r

T. Fröhlich — Vrhnika

Gorica, Rabatišče št. 18.

Zahteva naj se

popis in cenik leposlovnih in drugih knjig iz naše zaloge, katerega pošiljamo franco kamorkoli.

„GORIŠKA TISKARNA“ A. GABRŠČEK V GORICI

Gosposka ulica št. 9.

(Ustanovljena leta 1893.)

(Ustanovljena leta 1893.)

je najmoderneje urejeni tiskarski zavod, kjer se izdeluje vsako najfineje in elegantno delo v najkrajšem času po jako kulantnih cenah, kakor:

Brošure v vseh oblikah in jezikih v modernih in trdnih platnicah, diplome za častne občane in druge enake prilike v najrazličnejših barvah, trgovske račune, pisma in zavitke s firmo, cenike, društvene vsprede in vabila na kartonu ali papirju, posetnice najelegantnejše kakovosti v skatljah z zavitki, poročna in zaročna naznanila v veliki izbiri in vseh mogočih oblikah, plesne vsprede, usmrtnice itd. itd.

O začetku šolskega leta priporoča slav. šolskim vodstvom, krajnim in okrajnim šolskim svetom vse potrebne šolske tiskovine v slov., hrv. in ital. jeziku za Goriško in Istro, nadalje za izdelovanje uradnih zavitkov (kuvert) v različnih oblikah in kakovostih.

Velika zaloga izgotovljenih tiskovin

za c. kr. okrajna glavarstva, županstva, sodnije, notarje, šolske, cerkvene in druge urade.

V naši založbi imamo te-le časopise:

»Soča«, celoletna naročnina stane gl. 6.60, izhaja trikrat na teden. — »Primorec«, celoletna naročnina stane gl. 1.60, izhaja vsak teden, na štirih straneh. — »Slovanska knjižnica«, doslej je izšlo 93 snopičev najrazličnejše vsebine. Nadaljno izdajanje začasno vstavljeno. V zalogi so na razpolago se vsi snopiči z malimi izjemami.

»Salonska knjižnica« za odrasle izhaja v nedoločenih rokih. I. knjiga »O to žensko«, novele in črtice. Spisal Fr. Govekar, je izšla l. 1897. Stane s poštnino vred gl. 1.10. Izšla je ravnokar II. knjiga »Salonske knjižnice«; prinaša žaloigro »Hamlet«, cena 70 kr. — »Rokovnjači«, narodna igra v petih dejanjih. Cena 40 kr. — »Sin«, rodbinska drama v štirih dejanjih. Cena 60 kr.

„BEN--HUR“ roman iz časov Kristusovih.

Mehko vezan gl. 1.30, trdo vezan gl. 1.85 s poštnino. Ker je ta knjiga interesantne vsebine je postal obče zanimanje tako, da imamo le malo izvodov več v zalogi. Kdor želi še imeti to knjigo, opozarjamo, da si jo za časa omisli.

„Rusko-slovenski slovar in slovnica“

Sestavil M. M. Hostnik.

Cena mehko vezanemu gl. 1.50, trdo vezanemu gl. 1.80, poštnina 10 kr. več.